

FRETS OF PREY

CHAMBER MUSIC FOR
WIND QUINTET WITH SOLOISTS

ÖSTERSUND WIND QUINTET

Mats Bergström *guitar* Ola Karlsson *violoncello*
Love Derwinger *piano* Marianne Eklöf *mezzo*

SFZ
RECORDS

UNDER MEDELTID OCH RENÄSSANS talade man om två olika sorters musik: musica alta och musica bassa. Med musica alta menade man stark musik, att framföras utomhus eller i stora lokaler, medan musica bassa betecknade lågmäld musik som passade bäst i mindre lokaler. Den tonstarka musiken framfördes av blåsare, ofta med slagverk, och den svagare av stråk- och knäppinstrument, möjligen ledsagade av någon blockflöjt (flauto dolce).

Texthäftets illustration är inspirerad av bakgrunden till Jan Tolf's "Frets of Prey" och de rovgetingar som lever i Panamas regnskogar. Läs mer om getingarna på sidan 14.

The cover illustration of this CD sleeve was inspired by Jan Tolf's "Frets of Prey" and the predator wasps of the rain forests of Panama (for further explanation, see p. 14).

Under barocken började man att nyttja även starka blåsinstrument inomhus. I solokonserter och kyrkomusik användes både trä- och bleckblåsare flitigt av tonsättare som Vivaldi, Bach och Telemann, och under 1700-talets andra hälft hördes blåsarensembler också i konstmusikaliska inomhussammanhang.

Det var då frågan om dubbelbesatta blåsensembler, så kallad "Harmonienmusik", ofta bara med sex musiker och egentligen inte avsedd för direkta konsertframföranden, utan som taffelmusik eller scenmusik i operor. Taffelmusiken var ofta komponerad som serenader, eller bestod av arrangemang av känd operamusik. Ett utsökt exempel på scenmusik är finalen av Mozarts "Don Giovanni" där en blåsaroktett på scen står för en del av musiken.

Samma sättning (2 oboer, 2 klarinetter, 2 valthorn och 2 fagotter) utgjorde den så kallade "Wienoktetten", för vilken mängder av storartad musik kom att skrivas av tonsättare som Beethoven, Mozart, Haydn, Hummel, Salieri och Schubert.

Men grunden för blåsarvintetten lades med verk för blåsare och piano. Mozart och Beethoven använde i sina pianokvintetter

(oboe, klarinett, valthorn, fagott och piano, komponerade 1784 resp 1796-97) enkelbesatt blåsarkvartett. När man sedan lade till en flöjt, var blåsarkvintetten som ensemble född.

Italienaren Giovanni Giuseppe Cambini presenterade kring 1802 i Paris tre blåskvintetter, och i april 1814 framfördes för första gången i samma stad tre blåskvintetter opus 88 av tjecken Anton Reicha. Reicha var flöjtist och lärare i kontrapunkt vid Pariskonservatoriet, och kom att skriva ytterligare 21 blåskvintetter. Under 1800-talets första hälft tillkom sammanlagt ett 90-tal blåskvintetter, av Reicha, Danzi och andra.

Intresset för blåsarkvintetten mattades under senare delen av 1800-talet, även om det fanns lysande ensembler i Frankrike, England och Tyskland som upprätthöll traditionen. I Frankrike tog flöjtisten Paul Taffanel 1879 initiativet till bildandet av "Société de Musique de Chambre pour Instrument à Vent" där man som grund hade en dubbel blåsarkvintett, men man beställde också enstaka nya verk för kvintett.

Inga av 1800-talets mer kända tonsättare skrev för blåsarkvintett, men under 1900-talet skulle repertoaren komma att utökas av

några av de allra största kompositörerna: Schönberg, Nielsen, Hindemith, Milhaud, Ibert, Villa-Lobos, Barber, Denisov, Henze, Berio, Stockhausen, Ligeti, Carter med flera. Mer än 100 svenska tonsättare har skrivit blåskvintetter: Lars-Erik Larsson, John Fernström, Jan Carlstedt, Bo Nilsson, Jan W Morthenson och Anders Eliasson, bara för att nämna några.

Det finns däremot få verk skrivna för blåsarkvintett tillsammans med ytterligare ett instrument utanför blåsfamiljen, om man bortser från den handfulla verk för kvintett och piano som skrivits av Poulenc, Roussel, Jacob och några fler.

När nu Östersunds Blåsarkvintett presenterar fyra nya verk med solister står man sålunda starkt förankrad i en tvåhundraårig tradition av blåskvintettspel, samtidigt som man skapar helt nya konstellationer.

MATS MÖLLER

IN THE MIDDLE AGES AND the Renaissance, there were considered to be two types of music: *musica alta* and *musica bassa*. *Musica alta* was loud, intended to be performed either out of doors or in large halls, while *musica bassa* was softer, better suited to small venues. *Musica alta* tended to be performed on wind instruments, often with percussion, while stringed and plucked instruments played *musica bassa*, possibly together with a recorder (*flauto dolce*).

During the Baroque period, the louder wind instruments also began to be used indoors. Composers including Vivaldi, Bach and Telemann wrote solo concerti and chamber music for both woodwind and brass instruments, and during the late eighteenth century wind ensembles also began to appear in concert halls.

This music was played by ensembles with two of each kind of instrument, known as "Harmonienmusik", and not actually intended for direct concert performances, but as either "tafelmusik" or music played on stage during opera performances. Table music was often composed as serenades or arrangements of popular opera tunes. The finale from Mozart's

"Don Giovanni" provides an excellent example of the kind of opera performance arrangements in question, with an on-stage wind ensemble doing some of the playing. This same grouping of musicians, (two oboes, two clarinets, two French horns and two bassoons) also became known as the Viennese octet. A great deal of splendid music was written for such ensembles by composers such as Beethoven, Mozart, Haydn, Hummel, Salieri and Schubert.

Works for wind instruments and piano, however, were what paved the way for the development of the wind quintet. In their piano quintets (for oboe, clarinet, French horn, bassoon and piano, composed in 1784 and 1796-97, respectively) Mozart and Beethoven used a wind quartet with only one of each instrument. Later, when a flute was added, the ensemble form known today as the wind quintet was born.

Around 1802, Italian composer Giovanni Giuseppe Cambini presented three wind quintets to Paris audiences, and in April 1814, in Paris as well, three wind quintets, opus 88, by Czech composer Anton Reicha were performed for the first time. Reicha was a flutist and teacher of counterpoint at the Paris

Conservatoire, and eventually composed 21 more wind quintets. The first half of the nineteenth century saw the composition of a total of some 90 wind quintets by composers including Reicha, Danzi and others.

Interest in this ensemble form abated during the later nineteenth century, despite the existence of superb ensembles that maintained the tradition in France, England and Germany. In France, flutist Paul Taffanel founded the "Société de Musique de Chambre pour Instrument à Vent" (Chamber Music Society for Wind Instruments) in 1879. The core of the society was a wind quintet with two instruments on each part (a double quintet). Some new pieces for quintets with a single complement of instruments were also commissioned. None of the more prominent nineteenth century composers wrote works for wind quintet, whereas the twentieth century saw the expansion of the repertoire with pieces by the truly outstanding composers of the period, including Schönberg, Nielsen, Hindemith,

Milhaud, Ibert, Villa-Lobos, Barber, Denisov, Henze, Berio, Stockhausen, Ligeti, Carter and others. More than 100 Swedish composers have written wind quintets: Lars-Erik Larsson, John Fernström, Jan Carlstedt, Bo Nilsson, Jan W Morthenson and Anders Eliasson, to mention only a few.

There is, however, a dearth of pieces for wind quintet plus one additional, non-wind instrument, particularly if we disregard the handful of pieces for quintet and piano, including ones by Poulenc, Roussel, Jacob and a few others.

This disc, on which the Östersund Wind Quintet presents four new pieces with soloists, is thus both firmly rooted in a two-century old wind quintet tradition and, simultaneously, a presentation of totally new combinations of instruments.

MATS MÖLLER

Mats Bergström debuterade som konsergitarrist i Londons Wigmore Hall 1983, och han har sedan dess arbetat både som solist och ensemblemusiker inom olika genrer. Han syns och hörs tillsammans med artister som Tommy Körberg och Lill Lindfors och i produktioner med den tyska Ensemble Modern – eller som solist med någon av våra svenska orkestrar. Mats Bergström har i högsta grad bidragit till att utöka gitarrepertoaren, både som beställare av nya verk och som arrangör. Mest omfattande är hans egen version för gitarr och baryton av Schuberts "Die schöne Müllerin".

Mats Bergström made his debut as a concert guitarist at Wigmore Hall, London in 1983. Since then he has performed both as a soloist and an ensemble musician, playing in various genres. He has appeared with artists ranging from Tommy Körberg to Lill Lindfors, to the German group "Ensemble Modern" and as a soloist with various Swedish orchestras. Mats Bergström has made a true contribution to expanding the guitar repertoire, both as a commissioner of new works and as an arranger of others. His longest arrangement is of Schubert's song cycle "Die schöne Müllerin" (the beautiful maid of the mill) for guitar and baritone.

Ola Karlsson är solocellist i Sveriges Radios Symfoniorkester och även lektor i violoncellspel vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. Han framträder också som kammarmusiker och solist, och ägnar sig en hel del åt dirigering. Ofta kombinerar han rollen som solist och dirigent, bland annat tillsammans med blåsare. Ola Karlsson har sedan många år ett

regelbundet samarbete med blåsarna i Östersund, både med den tidigare serenadensemblen och Östersunds Blåsarkvintett.

Ola Karlsson is solo cellist with the Swedish Radio Symphony Orchestra, and Assistant Professor of Cello at the Stockholm Royal College of Music. He also appears both as a chamber musician and a soloist, as well as doing quite a bit of conducting. He frequently combines the roles of soloist and conductor, for instance with wind ensembles. Ola Karlsson and wind players in Östersund have long collaborated in various combinations including the former Östersund Serenade Ensemble and the Östersund Wind Quintet.

Love Derwinger framträder gärna i olika ensemblerkonstellationer, men naturligtvis också som solist. Efter debuten som 17-åring, med Listzs andra pianokonsert tillsammans med Norrköpings Symfoniorkester, har han arbetat med de flesta svenska kända instrumentalister, sångare och ensembler och ofta med ny svensk musik på programmet. Han har medverkat vid ett trettiotal skivinspelningar, och när det gäller samarbete med blåsare kan nämnas hans inspelningar för BIS (BIS CD 532, 592) med Danzis pianokvintetter, då tillsammans med Philharmonisches Bläserquintett Berlin.

Love Derwinger enjoys performing both in ensembles of varying instrumentation and, of course, as a soloist. He made his debut at the age of 17, performing Listz's second Piano Concerto with the Norrköping Symphony Orchestra. Since then, he has performed with most of the renowned Swedish instrumentalists, vocalists and ensembles. Contemporary music often figures in the program. He has made some thirty recordings. Of particular interest in relation to wind players are his BIS discs (BIS CD 532, 592), with the Danzi piano quintets, performed with the Philharmonisches Bläser-quintett of Berlin.

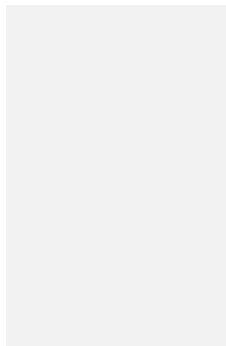

FOTO: LARS RINDELÖF

Som romans- och operasångerska har **Marianne Eklöf** en bred repertoar, och hon har tidigare varit verksam vid Malmö Musikteater. De senaste åren har hon gjort många roller på Stockholmsoperan, som Herodias i "Salome", Margret i "Wozzeck", Eboli i "Don Carlos", Ortrud i "Lohengrin", Metella i "Pariserliv" och titelrollen i "Carmen". Marianne Eklöf har sjungit mycket musik av Sven-David Sandström, bland annat kantaten "Drömmar" (1988), "High Mass" (1994), operan "Staden" 1998 och "Se, öarna" 1999.

As a lieder and opera vocalist, Marianne Eklöf possesses an extensive repertoire. She was previously on the staff of the Malmö Musikteater.

In recent years she has performed many roles at the Stockholm Opera, including Herodias in "Salome", Margret in "Wozzeck", Eboli in "Don Carlos", Ortrud in "Lohengrin", Metella in "La vie parisienne", and the title role in "Carmen". Marianne Eklöf has performed a great deal of music by Sven-David Sandström, including his dream cantata "Drömmar" (1988), "High Mass" (1994), his opera "Staden" ("The City", 1998) and "Se, öarna" ("See, the Islands", 1999).

Staffan Larson har en gedigen musikerbakgrund med solistdiplom i violin från Musikhögskolan i Stockholm, utlandsstudier i London och därefter många års tjänstgöring som konsertmästare i bland annat Norrköpings och Helsingborgs symfoniorkestrar och Hovkapellet i Stockholm. I slutet av 80-talet debuterade han som dirigent, och har arbetat med flera av de svenska orkestrarna och kammarensemblerna. En längre tid var han konstnärlig ledare och chefsdirigent för Västerås Sinfonietta. Flera europeiska ensembler har engagerat honom som dirigent, dessutom har han dirigerat opera i Japan.

Staffan Larson has a solid background as a musician, including a postgraduate soloist diploma in violin from the Stockholm Royal College of Music, studies in London, and as concert master with the Norrköping and Helsingborg symphony orchestras, and the Royal Swedish Opera Orchestra in Stockholm. He made his conducting debut in the late 1980s, and has conducted many symphony orchestras and chamber ensembles in Sweden. He was also artistic and principal conductor of the Västerås Sinfonietta for many years. In addition, he has conducted various European ensembles, as well as opera in Japan.

FOTO: CHRISTER BENNET

KJELL-INGE STEVENSSON
klarinetttist i "Serenade"
clarinetist in "Serenade"

HEDVIG MARKLUND
oboist i "Frets of prey",
"Danquah Circle" & "Se, öarna"
*oboist in "Frets of prey",
"Danquah Circle" & "Se, öarna"*

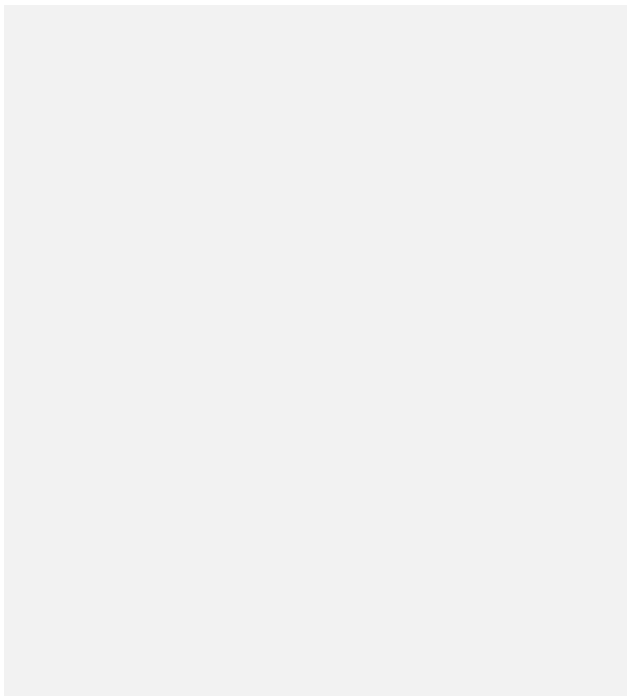

LARS NILSSON
producent, tekniker
producer, recording engineer

By copyright reasons some pictures are missing.

Ur VÄGEN TILL ÖARNA

Katarina Frostenson

copyright reasons the poem by Katarina Frostenson is not shown i this pdf document.

Östersunds Blåsarkvintett, mars 2001,
fotograferad av Lennart Jonasson.

*Östersund Wind Quintet in March 2001,
photographed by Lennart Jonasson.*

SIGNE MØLDRUP
oboe
oboe

LARS HEDBLOM
fagott
bassoon

Östersunds Blåsarkvintett är knuten till länsmusiken inom Jämtlands Läns Landsting. Som kvintett har ensemblen varit verksam sedan 1995, men musikerna ingick dessförinnan i den nu avvecklade Östersunds Serenadensemble. Östersunds Blåsarkvintett arbetar över hela Jämtland, Sveriges till ytan näst största län.

KURT THÖRNBLOM
horn
French horn

AGNETA WIHLMSTRAND
flöjt
flute

BENGT GIDLÖF
klarinet
clarinet

The Östersund Wind Quintet is part of the Jämtland county music ensemble. The ensemble has performed in quintet form since 1995, prior to which its members were part of the now defunct Östersund Serenade Ensemble. The Östersund Wind Quintet performs throughout the province of Jämtland, the geographically second largest province in Sweden.

[1-4] FRETS OF PREY

I en tidning läste Jan Tolf en notis med rubriken "Steppande fjärilslarver kan låta som ett skämt". Där beskrevs hur larven hos en fjärilsart i Panamas regnskogar utför en slags steppdans på bladen av vissa växter. De vibrationer som uppstår av dansen lockar till sig myror, som matas med ett sekret av proteiner och socker som larverna själva utsöndrar. I utbyte försvarar myrorna sedan larverna mot de rovgetingar som cirklar runt i djungeln.

Notisen om insekternas samarbete inspirerade Tolf till "Frets of Prey", som är beställt av Mats Bergström och uruppfört tillsammans med Sundsvalls Blåsarkvintett i Sundsvall, januari 1995. Titeln är en ordlek med "Prey" (rov, villebråd) och "Frets" (oro, men också de tvärgående banden på gitarrens greppbräda). Stycket har fyra delar: "Tap dance" (steppdans), "Entice" (locka), "Secrete" (utsöndra) och "Menace" (hot). Den fjärde delen innehåller ett längre parti där Mats Bergström improviserar till "getinginspirerade" ljud och rytmer, skapade av Alfons Karabuda.

Jan Tolf har en bakgrund som gitarrist i olika pop-, dans- och jazzgrupper, och har sedan mitten av 80-talet skrivit mycket teater- och filmmusik, bland annat för Stockholms Stadsteater och Sveriges Television (Apelsinmannen, Anna Holt, Olivia Twist m fl). Redan 1989 gav Phono Suecia ut en porträtt-cd med hans musik (PSCD 46). Han kan sägas följa en tidigare svensk filmmusiktradition där blåskvintetten varit flitigt förekommande. "Blåsarkvintetten är som en hand med olika färger", säger Tolf. "Där finns på något sätt allt."

Composer Jan Tolf once read a newspaper article with the following headline: "Tap-dancing caterpillars may sound like a joke", describing how one species of caterpillar in the rain forests of Panama perform a kind of tap dance on the leaves of certain plants. The vibrations generated by this dance attract ants, who feed on a protein-glucose secretion from the caterpillars. In exchange, these ants then defend the caterpillars against the frets of prey (a type of predator wasp) that circulate in the forest.

Taking his inspiration from this description, Tolf composed "Frets of Prey", a piece commissioned by Mats Bergström and performed for the first time in January 1995 in Sundsvall, Sweden, together with the Sundsvall Wind Quintet. The title is an intentional play on words, alluding to all the possible combinations of meanings of both "fret" and "prey". The piece has four parts: "Tap dance", "Entice", "Secrete" and "Menace". "Menace" contains a long section in which Mats Bergström improvises to sampled and processed "wasp sounds", created by Alfons Karabuda.

Jan Tolf's background is as a guitarist in various pop and jazz groups and dance bands. Since the mid-1980s, he has written music for the theater and cinema, including pieces for the Stockholm City Theatre and Swedish Public Television ("Apelsinmannen" (Orange Man), Anna Holt, Olivia Twist, and others). In 1989, Phono Suecia issued a portrait CD of his music (PSCD 46). His work may be described as part of a Swedish film music tradition, including a great deal of music for wind quintet. Tolf himself has described the wind quintet as being "...like a hand of many colors, somehow managing to include everything."

[5-7] SERENADE

"I samband med att jag blev tillfrågad att skriva ett stycke för blåsarna i Östersund och cellisten Ola Karlsson, tänkte jag mig skriva en kammarkonsert - cello är ju ett instrument vars solistiska kvalitéer passar väl i sammanhanget. Efterhand märkte jag att det fanns en speciell uttryckskaraktär i musiken jag komponerade - en klang av vemod och sen afton, framburen av en mindre ensemble med cellons sängbarhet i centrum.

Serenaden är tillägnad Ola Karlsson och Östersunds blåskvintett"

ANDERS NILSSON

Anders Nilsson har studerat komposition för Gunnar Bucht vid Musikhögskolan i Stockholm, men möten och studier för tonsättare som Brian Ferneyhough, Luciano Berio och Sven-David Sandström har också varit betydelsefulla. Hans stil har utvecklats från de tidiga, brett anlagda orkesterverken med senromantiska influenser (ex "Trois pièces pour grand orchestre", 1981-83) till mer modernistiska verk och vidare till orkesterverk med en tydligt utåtriktad rytmik, men samtidigt med rika och innerliga känslor. Anders Nilssons kammarmusik har genomgått en liknande utveckling, från den expressionistiska sångcykeln "Reflections" (1982) till den stort anlagda kvartetten för klarinett, piano, violin och violoncell, "The Angel" (1999) och "Serenade" för violoncell och blåsarkvintett.

"Serenade" uruppfördes av Ola Karlsson och Östersunds Blåskvintett i Östersund, december 2000.

"When I was asked to compose a piece for the Östersund wind players and cellist Ola Karlsson, my idea was to write a chamber concerto - because the solo qualities of the cello seemed so perfectly suited to that context. Once I had begun, I noticed that the music I was writing had a particular kind of expressive character - a tone of melancholy and of late evening, conveyed

by a small ensemble, centered around the cantabile voice of the cello. I have dedicated the resulting serenade to Ola Karlsson and the Östersund Wind Quintet."

ANDERS NILSSON

Anders Nilsson studied composition with Gunnar Bucht at the Stockholm Royal College of Music, but he also considers his encounters and studies with composers including Brian Ferneyhough, Luciano Berio and Sven-David Sandström as significant to his development. His early style can be heard in his sweeping orchestral pieces with late romantic influences (such as "Trois pièces pour grand orchestre", 1981-83). Later his work became modernistic. His subsequent orchestral works have clearly extroverted rhythms, and are the same time both deep and soulful. Nilsson's chamber music has passed through the corresponding phases, from his expressionist song cycle "Reflections" (1982) to his expansive quartet for clarinet, piano, violin and cello, "The Angel" (1999) and the work on this disc, "Serenade" for cello and wind quintet.

"Serenade" was performed for the first time by Ola Karlsson and the Östersund Wind Quintet in Östersund, Sweden, in December 2000.

[8] DANQUAH CIRCLE

""Danquah Circle" beställdes av Östersunds Blåsarkvintett till en konsert med musik av Mozart på programmet. Den Wienklassiska musiken var till stor del en reaktion på senbarockens komplexa musik. Detta inspirerade mig till att komponera ett stycke som på samma sätt söker sig bort från det komplexa i 1900-talets musik. Istället får instrumenten tydliga uppgifter: antingen som melodiska solister, eller som ackompanjatörer. Viljan till tydlighet i musiken visar sig också i att lätt identifierbara sektioner byter av och kontrasterar mot varandra.

Stycket börjar med en lågmäld musik. Mot styckets senare hälft avbryts denna karaktär av plötsliga, rytmiserade klanger. Karaktären vänder, och mot slutet tar det rytmiska överhand. Pianot används inte solistiskt, utan ingår i ensemblen på lika villkor.

Jag slutförde stycket i Accra i Ghana i Västafrika. För en tillfällig besökare är staden mycket svår att hitta i – inga gatunamn finns, och miljön är tämligen kaotisk. Det vanligaste sättet att förklara vägen är att utgå från en av stadens rondeller, som alla har ett eget namn. Dessa är stadens orienteringspunkter. Danquah Circle är en av dem. I stycket har jag strävat efter att ge motsvarande orienteringspunkter till lyssnaren."

ÖRJAN SANDRED

Redan före sina högskolestudier skrev Örjan Sandred musik för olika ensembler i hemstaden Uppsala. Efter studier i musikvetenskap antogs han som 21-åring till kompositionsklassen vid Musikhögskolan i Stockholm med lärare som Sven-David Sandström, Pär Lindgren och Bill Brunson. Han har vidare studerat för danske Poul Ruders, vid McGill University i Kanada och vid IRCAM i Paris. Hans verk har framförts av ensembler som Sveriges Radios Symfoniorkester, kammarorkestern NOW och Le Nouvel Ensemble Moderne i Montréal. Sandred har också arbetat mycket med elektroakustisk musik, och han undervisar i ämnet vid Musikhögskolan i Stockholm.

"Danquah Circle" uruppfördes av Love Derwinger och Östersunds Blåsarkvintett i Östersund, september 1999.

"The Östersund Wind Quintet commissioned me to write 'Danquah Circle' for a concert program including works by Mozart. Viennese classicism was largely a reaction to the complex music of the late baroque. This inspired me to compose a piece as a corresponding reaction to the complexity of twentieth century music. Instead of complexity, each instrument has its distinct mandate: either as a melodic soloist or as an accompanist. My desire to be explicit also resulted in easily identifiable sections that alternate and contrast with one another.

The piece opens with some unobtrusive music, while the second half disrupts this quality with sudden, rhythmic sounds. The character of the piece changes, with the rhythmic aspects gaining the upper hand towards the end of the piece. The piano is not used in a solo capacity, but is an equal member with the other instruments in the ensemble.

I completed 'Danquah Circle' in Accra in Ghana, West Africa, a city in which it is extremely difficult for a visitor to get his bearings. There are no street signs, and the whole atmosphere is quite chaotic. When people give you directions, they tend to do so beginning at one of the traffic circles, which all have names. They are the orientation points of the city, and Danquah Circle is one of them. I have tried to provide the listener of this piece with similar orientation points."

ÖRJAN SANDRED

Örjan Sandred was writing music for various local ensembles in his home town of Uppsala even before he was accepted at music college. His first academic studies were in musicology, and then at the age of 21 he was accepted into the composition program at the Stockholm Royal College of Music where he studied with Sven-David Sandström, Pär Lindgren and Bill Brunson. He has pursued further studies with Poul Ruders in Denmark, at McGill University i Canada, and at IRCAM in Paris. His works have been performed by ensembles including the Swedish Radio Symphony Orchestra, the NOW chamber orchestra and Le Nouvel Ensemble Moderne in Montréal. Sandred has also worked extensively with electroacoustic music, the subject he also teaches at the Stockholm Royal College of Music.

[9-15] SE, ÖARNA

I boken "Vägen till öarna" (1996) skildrar poeten Katarina Frostenson och fotografen Jean-Claude Arnault en resa genom Bergslagen och vidare till byn Rämmen i östra Värmland, där lyrikern Erik Beckman (och även på sin tid Esaias Tegnér) växte upp. Texten till sångcykeln "Se, öarna" är hämtad ur denna bok, och Sven-David Sandström och Frostenson fortsatte därmed det samarbete som hade inletts med operan "Staden".

Sven-David Sandström har sedan genombrottet med orkesterverket "Through and through" 1972 i trettio års tid varit en av de mest inflytelserika och framförda nutida svenska tonsättarna. Han är utbildad för Ingvar Lidholm vid Musikhögskolan i Stockholm, och innehade senare själv under tio år professuren i komposition där. Förutom orkestermusik och ett flertal solokonsert har Sandström skrivit en mängd vokalmusik, och särskilt uppmärksammade har de stora verken med solister, kör och orkester blivit: "Missa da Requiem" 1979, "High Mass" 1994 och operan "Staden" 1997. Sandström har rört sig från ett klassiskt avantgardistiskt förhållningssätt mot ett nästan neoromantiskt idiom. Båda har lett till en livlig och intressant offentlig debatt om tonsättarens relation till sin publik.

"Se, öarna" är komponerad för Marianne Eklöf och Östersunds Blåsarkvintett, och uruppfördes av dessa i Stockholm, april 1999.

In her volume of poetry "Vägen till öarna" (The Way to the Islands, 1996) Swedish poet Katarina Frostenson and photographer Jean-Claude Arnault portray a journey through the Swedish province of Bergslagen and on to the village of Rämmen in the eastern part of the province of Värmland, birthplace of twentieth century Swedish poet Erik Beckman (and nineteenth century poet Esaias Tegnér). The texts for this song cycle, "See, the Islands" were taken from Frostenson's volume, and the music is a continuation of the collaboration between herself and Sven-David Sandström which began with their opera "Staden" ("The City").

Since his breakthrough as a composer thirty years ago, with the orchestral piece "Through and through" in 1972, Sven-David Sandström has been one of the most influential and most frequently-performed (contemporary) Swedish composers. He studied with Ingvar Lidholm at the Stockholm Royal College of Music, where he later also held a Chair in composition for a decade. In addition to orchestral music and a number of solo concerti, Sandström has written a large amount of vocal music. His major compositions for soloists, choir and orchestra, including "Missa da Requiem" 1979, "High Mass" 1994 and his opera "Staden" ("The City" 1997) have met with critical acclaim. Sandström's early classic avant garde approach has gradually been replaced by a nearly neoromantic idiom. His music has triggered lively, interesting media debate on the relationship of the composer to his audience.

"Se, öarna" was commissioned for Marianne Eklöf and The Östersund Wind Quintet, and was performed by them for the first time in Stockholm, in April 1999.

FOTO: BENGT GIDLÖF

Jan Tolf (*1949)

[1-4] **FRETS OF PREY** (1995) 10'00

[1] -Tap dance; 1'35 [2] -Entice; 2'50 [3] -Secrete; 1'01 [4] -Menace 4'33

Mats Bergström, gitarr, Östersunds Blåsarkvintett

Bakgrundtape av Alfons Karabuda

Beställningsverk av Mats Bergström

Mats Bergström, guitar, Östersund Wind Quintet

Background tape created by Alfons Karabuda

Commissioned by Mats Bergström

Anders Nilsson (*1954)

[5-7] **SERENADE**, chamber concerto for violoncello and wind quintet (2000) 19'15

[5] Molto lento e sostenuto; Allegretto 8'49

[6] Scherzando con moto; Allegretto 5'56 [7] Cadenza e coda 4'28

Ola Karlsson, violoncell, Östersunds Blåsarkvintett

Ola Karlsson, violoncello, Östersund Wind Quintet

SERENADE, DANQUAH CIRCLE och SE, ÖARNA är beställda av och tillägnade Östersunds Blåsarkvintett.

Östersunds Blåsarkvintett: Agneta Wihlstrand, flöjt, altflöjt, Hedvig Marklund [1-4, 8-15]/Signe Møldrup [5-7], oboe, engelskt horn, Bengt Gidlöf [1-4, 8-15]/Kjell-Inge Stevansson [5-7], klarinett, Kurt Thornblom, horn, Lars Hedblom, fagott.

Musikproducent och inspelningstekniker Lars Nilsson, Nilento (www.nilento.se). **Inspelat** i Aspås kyrka (Sandström) 25-27 maj 1999 och i Peterson-Bergerhallen i Östersund den 16 december 1999 (Sandred), 30-31 mars 2000 (Tolf) och 9-10 januari 2001 (Nilsson). **Redigering och master** Lars Nilsson, Nilento. **Omslagets illustration** Simon Möller. **Texter** Anders Brätén. **Grafisk form** Sforzando produktion. **Verken finns tillgängliga hos** Svensk Musik (www.mic.stim.se), Box 27327, SE-102 54 STOCKHOLM. **Produktionen är ett samarbete mellan** Länsmusiken inom Jämtlands Läns Landsting (www.jil.se/lansmusiken) och SFZ records (www.sfzrecords.com). [p]&[c] SFZ records 2001.

Örjan Sandred (*1964)

[8] **DANQUAH CIRCLE** (1997) 9'08

Love Derwinger, piano, Östersunds Blåsarkvintett

Love Derwinger, piano, Östersund Wind Quintet

Sven-David Sandström (*1942)

[9-15] **SE, ÖARNA** (1998) 26'54

[9] -I ("Ros, sparv och riddarfot") 6'23 [10] -II; 2'27 [11] -IIIa ("Sparv, skär sparv") 3'44 [12] -IIIb ("Simma ros") 5'14 [13] -IIIc; ("Ulvens tunga") 2'28 [14] -IV 3'26 [15] -V ("Det är lugnt och det är inget mera") 3'11

Marianne Eklöf, mezzosopran, Östersunds Blåsarkvintett, Staffan Larson, dirigent
Text ur Katarina Frostensons "Vägen till öarna" (Wahlström & Widstrand 1996)

Marianne Eklöf, mezzo, Östersund Wind Quintet, Staffan Larson, conductor
Texts from "Vägen till öarna" (The Way to the Islands) by Katarina Frostenson

*SERENADE, DANQUAH CIRCLE & SE, ÖARNA were commissioned by and
dedicated to the Östersund Wind Quintet.*

*Östersund Wind Quintet: Agneta Wahlstrand, flute, alto flute, Hedvig Marklund [1-4, 8-15]/Signe
Moldrup [5-7], oboe, English horn, Bengt Gidlöf [1-4, 8-15]/Kjell-Inge Stevansson [5-7], clarinet,
Kurt Thörnblom, French horn, Lars Hedblom, bassoon.*

Producer and recording engineer Lars Nilsson, Nilento (www.nilento.se). Recorded in Aspås church (Sandström) on May, 25-27, 1999 and in the Peterson-Berger concert Hall in Östersund, Sweden on December, 16, 1999 (Sandred), March, 30-31, 2000 (Tolf) and January, 9-10 2001 (Nilsson). Edited and mastered by Lars Nilsson, Nilento. Cover picture by Simon Möller. Texts by Anders Bråten. English translation by Linda Schenck. Graphic design Sforzando Productions. All works are available through Swedish Music Information Centre (www.mic.stim.se), Box 27327, SE-102 54 STOCKHOLM, Sweden. This cd was produced in cooperation between the county music ensemble of Jämtland, Sweden (www.jll.se/lansmusiken) and SFZ records (www.sfzrecords.com). [p]&[c] SFZ records 2001.

